

2014–2020 M. ES SANGLAUDOS POLITIKA

Investicijų nukreipimas, siekiant įgyvendinti pagrindinius augimo prioritetus

Naujojoje sanglaudos politikoje numatyta, kad regionai ir valstybės narės turi nukreipti ES investicijas į keturias pagrindines ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo sritis:

- mokslinius tyrimus ir inovacijas
- informacijos ir ryšių technologijas (IRT)
- mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) konkurencingumo didinimą
- perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos rėmimą

Prioritetas: perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas

Kodėl reikia investuoti į perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos?

Siekiant ES su klimatu ir energija susijusių tikslų sumažinama mūsų ekonominė priklausomybė.

- Iki 2020 m. siekiama:
 - 20% sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą;
 - 20% padidinti energijos vartojimo efektyvumą; ir
 - sugeneruoti bent 20% sunaudojamos energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių.
- Iki 2050 m. siekiama:
 - 85–90% sumažinti anglies dioksido išmetimą.

Pasiekus šiuos tikslus atsiras naujų ekonominės plėtros galimybių per verslo ir mokslinių tyrimų veiklos vystymą naudojant mažo anglies dioksido kiekio technologijas ir kuriant naujas ekologiškas darbo vietas.

Kaip sanglaudos politika rėmė perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos 2007–2013 m.?

18,5 milijardo eurų iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir sanglaudos fondo buvo investuota į mažo anglies dioksido kiekio technologijų taikymo sritis, tokias kaip atsinaujinančioji energija, energijos vartojimo efektyvumas, švarus miesto transportas ir dviračių takai.

2014–2020 m. sanglaudos politika toliau rėms šią sritį.

Minimali kiekvienam regionui skirta ERPF dalis bus investuota į priemones, remiančias perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos:

- 20% labiau išsivysčiusiuose regionuose;
- 15% pereinamojo laikotarpio regionuose; ir
- 12% mažiau išsivysčiusiuose regionuose.

Tai užtikrins bent 23 milijardų eurų mažiausią investiciją 2014–2020 m. iš ERPF, o tolimesnės investicijos per sanglaudos fondą taip pat remis perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos. Investicijos iš ERPF ir sanglaudos fondo apims toliau išvardytas sritis.

Atsinaujinančiosios energijos panaudojimo didinimas:

- Investavimas į energijos, gautos iš atsinaujinančiųjų šaltinių, produkciją ir paskirstymą.
- Projektų, didinančių atsinaujinančiosios energijos vartojimą ir suvokimą apie ją, rėmimą viešajame ir privačiajame sektoriuose.

Energijos vartojimo mažinimas:

- Projektų, didinančių energijos vartojimo efektyvumą ir pažangiosios energijos sistemos valdymą viešosiose infrastruktūrose, įskaitant viešuosius pastatus, būsto sektoriuje ir pramonės produkcijos srityje, finansavimas, kad padidėtų konkurencingumas (ypač MVĮ).
- Iš transporto priemonių išmetamų teršalų mažinimas remiant naujų technologijų plėtrą ir skatinant ekologišką daugiarūšį judrumą mieste, įskaitant viešąjį transportą, dviračius ir vaikščiojimą.

Pažangiųjų energijos sistemų naudojimo skatinimas:

- Investavimas į pažangiuosius elektros energijos paskirstymo tinklus, kad būtų pagerintas energijos vartojimo efektyvumas.
- Atsinaujinančiosios energijos integravimo masto didinimas.

Skatinamas integruotas požiūris į politikos formavimą ir įgyvendinimą:

- Integruotų mažo anglies dioksido kiekio strategijų kūrimas, ypač miestų teritorijose, kurios gali apimti gatvių apšvietimą, ekologišką daugiarūšį judrumą mieste ir pažangiuosius elektros energijos tinklus.
- Skatinti mažo anglies dvideginio kiekio technologijų mokslinius tyrimus ir inovacijas.

Europos socialinis fondas taip pat remis priemones, kurios padės stiprinti švietimo ir mokymo sistemas, kurių reikia, kad būtų adaptuoti darbo jėgos įgūdžiai ir kvalifikacijos sektoriuose, susijusiuose su energija ir aplinka.

Naujas strateginis požiūris

- Sanglaudos politikos fondai yra esminė priemonė, skirta padėti valstybėms narėms pasiekti „Europa 2020“ tikslus, įskaitant pagrindinius atsinaujinančiosios energijos ir energijos vartojimo efektyvumo tikslus. Valstybės narės turi parengti nacionalinius atsinaujinančiųjų išteklių energijos veiksmų planus (NAIEVP), suteikiant prioritetą atsinaujinančiosios energijos dalies didinimui, ir nacionalinius efektyvaus energijos vartojimo veiksmų planus (NEEVVP), suteikiant prioritetą energijos vartojimo efektyvumui didinti, kurie suteikia strateginį investavimo pagrindą.
- Naujoji energijos vartojimo efektyvumo direktyva suteikia tolesnį strateginį orientavimą. Pagal ją reikalaujama, kad valstybės narės iki 2014 m. balandžio mėn. sukurtų ilgalaikę strategiją, skirtą nacionalinio pastatų fondo renovavimo investicijoms telkti, įskaitant politiką ir priemones, skatinančias ekonomiškai efektyvias esmines renovacijas. Šios strategijos suteiks pagrindą tikrai efektyvioms sanglaudos politikos investicijoms.
- Mažo anglies dioksido kiekio technologijų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje valstybės narės ir regionai skatinami visiškai išnaudoti žinias, įgytas vykdam ES Europos strateginį energetikos technologijų planą (ESET), kad paspartėtų ekonomiškai efektyvių mažo anglies dioksido kiekio technologijų kūrimas ir diegimas.